

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τρίτο τμήμα)

της 2ας Ιουνίου 2005 (*)

«Οδηγία 89/552/ΕΟΚ – Άρθρο 1, στοιχείο α' – Υπηρεσίες τηλεοπτικής μεταδόσεως – Πεδίο εφαρμογής – Οδηγία 98/34/ΕΚ – Άρθρο 1, σημείο 2 – Υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας – Πεδίο εφαρμογής»

Στην υπόθεση C-89/04,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Raad van State (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2004, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 20 Φεβρουαρίου 2004, στο πλαίσιο της δίκης

κατά

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τρίτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Rosas, πρόεδρο, A. Borg Barthet, J.-P. Puissochet (εισηγητή), S. von Bahr και J. Malenovský, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: A. Tizzano

γραμματέας: M. M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της συνεδριάσεως της 20ής Ιανουαρίου 2005,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Mediakabel BV, εκπροσωπούμενη από τους M. Geus και E. Steyger, advocaten,
- το Commissariaat voor de Media, εκπροσωπούμενο από τον G. Weesing, advocaat,
- η Ολλανδική Κυβέρνηση, επροσωπούμενη από τις H. G. Sevenster και C. Wissels,
- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον A. Goldman, επικουρούμενο από τους A. Berenboom και A. Joachimowicz, avocats,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. de Bergues και την S. Ramet,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την C. Jackson,
- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον W. Wils,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 10ης Μαρτίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων (ΕΕ L 298, σ. 23), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1997 (ΕΕ L 202, σ. 60, στο εξής: οδηγία 89/552), και του άρθρου 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας (ΕΕ L 204, σ. 37), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998 (ΕΕ L 217, σ. 18, στο εξής: οδηγία 98/34).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο δίκης την οποία η Mediakabel BV (στο εξής: Mediakabel) κίνησε κατά μιας αποφάσεως του Commissariaat voor de Media (Ραδιοτηλεοπτικού Συμβουλίου), με την οποία το τελευταίο θεώρησε ότι η υπηρεσία «Filmtime» την οποία η Mediakabel προτείνει στους πελάτες της αποτελεί υπηρεσία τηλεοπτικής μετάδοσεως υποκείμενη στη διαδικασία εγκρίσεως που ισχύει στις Κάτω Χώρες για τις υπηρεσίες αυτές.

Το νομικό πλαίσιο

Η κοινοτική ρύθμιση

3 Η οδηγία 89/552 προβλέπει ειδικά στο άρθρο της 4, παράγραφος 1, την υποχρέωση των τηλεοπτικών φορέων να αφιερώνουν σε ευρωπαϊκά έργα το μεγαλύτερο ποσοστό του χρόνου εκπομπής τους.

4 Το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής ορίζει:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) “τηλεοπτική μετάδοση”: ασύρματη ή όχι, απ' ευθείας ή μέσω δορυφόρου, με κώδικα ή χωρίς, πρώτη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό. Περιλαμβάνεται η διαβίβαση προγραμμάτων μεταξύ επιχειρήσεων με σκοπό την αναμετάδοσή τους στο κοινό. Ο όρος δεν περιλαμβάνει τις υπηρεσίες επικοινωνιών που παρέχουν, με προσωπική κλήση, πληροφορίες ή άλλες εξυπηρετήσεις, όπως τις υπηρεσίες τηλεαντιγράφων, τις τράπεζες ηλεκτρονικών δεδομένων και λοιπές παρεμφερείς υπηρεσίες·

[...]».

5 Η οδηγία 2000/31/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 8ης Ιουνίου 2000, για ορισμένες νομικές πτυχές των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως του ηλεκτρονικού εμπορίου, στην εσωτερική αγορά (στο εξής: οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο) (ΕΕ L 178, σ. 1), ορίζει το κοινοτικό νομικό πλαίσιο που ισχύει για τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας. Κατά το άρθρο 2, στοιχείο α', της οδηγίας αυτής, ως «υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας» νοούνται οι «υπηρεσίες κατά την έννοια της παραγράφου 2 του άρθρου 1 της οδηγίας 98/34/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 98/48/ΕΚ».

6 Κατά το άρθρο 1 της οδηγίας 98/34:

«Κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

[...]

2) “υπηρεσία”: οποιαδήποτε υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας, ήτοι κάθε υπηρεσία που συνήθως παρέχεται έναντι αμοιβής, με ηλεκτρονικά μέσα εξ αποστάσεως και κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών.

Για τους σκοπούς του παρόντος ορισμού, νοείται με τον όρο:

– “εξ αποστάσεως”: υπηρεσία που παρέχεται χωρίς τα συμβαλλόμενα μέρη να είναι ταυτόχρονα παρόντα,

– “με ηλεκτρονικά μέσα”: υπηρεσία που παρέχεται στην αφετηρία της και γίνεται αποδεκτή στον προορισμό της μέσω εξοπλισμών ηλεκτρονικής επεξεργασίας (συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής συμπίεσης) ή αποθήκευσης δεδομένων και η οποία παρέχεται, διαβιβάζεται και λαμβάνεται εξ ολοκλήρου μέσω τηλεφωνικής γραμμής, ραδιοφωνικής μετάδοσης, οπτικής ίνας ή με άλλα ηλεκτρομαγνητικά μέσα,

– “κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας ενός αποδέκτη υπηρεσιών”: υπηρεσία που παρέχεται με μετάδοση δεδομένων κατόπιν συγκεκριμένης παραγγελίας.

Στο παράρτημα V περιέχεται ενδεικτικός κατάλογος των υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από αυτόν τον ορισμό.

Η παρούσα οδηγία δεν εφαρμόζεται:

– στις υπηρεσίες ραδιοφωνικών μεταδόσεων,

– στις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων περί των οποίων το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ.

[...]»

7 Το παράρτημα V της οδηγίας 98/34, το οποίο επιγράφεται «Ενδεικτικός κατάλογος υπηρεσιών που δεν καλύπτονται από το άρθρο 1, σημείο 2, δεύτερο εδάφιο», περιέχει το σημείο 3 σχετικά με τις «Υπηρεσίες που δεν παρέχονται “κατόπιν προσωπικής επιλογής αποδέκτη υπηρεσιών”», το οποίο αφορά τις «Υπηρεσίες που παρέχονται με τη διαβίβαση δεδομένων χωρίς συγκεκριμένη παραγγελία και προορίζονται για ταυτόχρονη παραλαβή από απεριόριστο αριθμό

αποδεκτών (μετάδοση “από ένα σημείο σε πολλά σημεία”)). Το εν λόγω σημείο 3, στοιχείο α', αναφέρει τις «υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικής μετάδοσης (συμπεριλαμβανομένων των “βίντεο σχεδόν αλά καρτ”), κατ' άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ».

8 Κατά τη δέκατη έκτη και τη δέκατη έβδομη περίοδο της δέκατης όγδοης αιτιολογικής σκέψεως της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο:

«Η τηλεοπτική μετάδοση κατά την έννοια της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ και η ραδιοφωνική μετάδοση δεν αποτελούν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας διότι δεν παρέχονται κατόπιν ατομικού αιτήματος. Αντιθέτως, οι υπηρεσίες που διαβιβάζονται από σημείο σε σημείο, όπως η μαγνητοσκόπηση κατ' αίτηση ή η παροχή εμπορικών επικοινωνιών μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, αποτελούν υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας».

Η εθνική ρύθμιση

9 Βάσει του άρθρου 1, στοιχείο f, του νόμου για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως (Mediawet), ως «πρόγραμμα» νοείται «ένα ηλεκτρονικό οπτικοακουστικό προϊόν το οποίο προορίζεται για εκπομπή προς το ευρύ κοινό ή μέρος του ευρέος κοινού, εξαιρουμένων των υπηρεσιών διαβίβασης δεδομένων οι οποίες παρέχονται μόνο μετά από ατομική παραγγελία και άλλων διαδραστικών υπηρεσιών». Το στοιχείο I του ίδιου άρθρου ορίζει ως «πρόγραμμα ειδικής εκπομπής» το «πρόγραμμα που εκπέμπεται κωδικοποιημένο και προορίζεται για εκείνο το μέρος του ευρέος κοινού το οποίο έχει συνάψει με τον τηλεοπτικό φορέα που εκπέμπει το πρόγραμμα αυτό σύμβαση για τη λήψη του εν λόγω προγράμματος».

10 Το άρθρο 71a, παράγραφος 1, του πιο πάνω νόμου ορίζει ότι, τηρουμένων των διατάξεων του νόμου περί τηλεπικοινωνιών (Telecommunicatiewet), ένας εμπορικός τηλεοπτικός φορέας δύναται να εκπέμψει, ο ίδιος ή μέσω άλλου, πρόγραμμα που έχει ετοιμάσει ο ίδιος μόνον αν έχει λάβει άδεια από το Commissariaat voor de Media.

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Από τα τέλη του 1999, η Mediakabel προτείνει στους συνδρομητές της, αφενός, την υπηρεσία «Mr. Zap» μέσω ορισμένων δικτύων διανομής τα οποία διαχειρίζονται τρίτοι. Η υπηρεσία αυτή, η οποία έχει επιτραπεί από το Commissariaat voor de Media σύμφωνα με τον νόμο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, καθιστά δυνατό, μέσω μηνιαίας συνδρομής, να λαμβάνονται χάρη σε έναν αποκωδικοποιητή και σε μια έξυπνη κάρτα τηλεοπτικά προγράμματα τα οποία συμπληρώνουν εκείνα που εκπέμπει αυτός ο οποίος προσφέρει το δίκτυο. Αφετέρου, η Mediakabel προτείνει στους συνδρομητές της υπηρεσίας «Mr. Zap» την πρόσβαση αντί πληρωμής («pay per view») σε πρόσθετα προγράμματα στο πλαίσιο μιας υπηρεσίας που αποκαλείται «Filmtime». Αν ένας συνδρομητής του «Mr. Zap» επιθυμεί να παραγγείλει ταινία του καταλόγου «Filmtime», υποβάλλει σχετικά χωριστή αίτηση με τηλεπαραγγελία ή από τηλεφώνου και, αφού αναγνωριστεί με έναν προσωπικό κωδικό και αφού πληρώσει με αυτόματο τρόπο πληρωμής, λαμβάνει ένα ατομικό κλειδί που του δίνει τη δυνατότητα να δει, στις ώρες που αναγράφονται στην οθόνη της τηλεοράσεώς του ή σε οδηγό προγραμμάτων, μία ή περισσότερες από τις 60 ταινίες που προτείνονται κάθε μήνα.

12 Με απόφαση της 15ης Μαρτίου 2001, το Commissariaat voor de Media πληροφόρησε τη Mediakabel ότι θεωρεί την υπηρεσία «Filmtime» πρόγραμμα ειδικής εκπομπής υπό την έννοια του άρθρου 1 του νόμου για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, οπότε για την υπηρεσία αυτή έπρεπε να υποβληθεί γραπτή αίτηση άδειας βάσει του άρθρου 71a, παράγραφος 1, του πιο πάνω νόμου. Η Mediakabel υπέβαλε τέτοια αίτηση στο Commissariaat voor de Media, αλλά κατά την κατάθεση της αιτήσεως αυτής ανέφερε ότι θεωρεί ότι η ακολουθούμενη διαδικασία δεν ισχύει για τη σχετική υπηρεσία, η οποία, κατά τη Mediakabel, αποτελεί διαδραστική υπηρεσία που ανήκει στην κατηγορία των υπηρεσιών της κοινωνίας της πληροφορίας και ως εκ τούτου δεν υπόκειται στον έλεγχο του Commissariaat voor de Media. Με απόφαση της 19ης Ιουνίου 2001, το Commissariaat voor de Media, τηρουμένων των διατάξεων του νόμου περί τηλεπικοινωνιών, επέτρεψε για πέντε χρόνια τη μετάδοση του ειδικής εκπομπής τηλεοπτικού προγράμματος «Filmtime».

13 Η Mediakabel υπέβαλε κατά της αποφάσεως αυτής διοικητική ένσταση, την οποία το Commissariaat voor de Media απέρριψε στις 20 Νοεμβρίου 2001. Η προσφυγή που η Mediakabel άσκησε ενώπιον του Rechtbank te Rotterdam απορρίφθηκε και αυτή, με απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2002.

14 Κατόπιν αυτού, η Mediakabel προσέφυγε στο Raad van State, ενώπιον του οποίου υποστήριξε ότι η υπηρεσία «Filmtime» δεν αποτελεί πρόγραμμα υπό την έννοια του άρθρου 1 του νόμου για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως. Προέβαλε μεταξύ άλλων ότι η υπηρεσία αυτή είναι προσιτή μόνον κατόπιν ατομικής παραγγελίας και ότι επομένως δεν έπρεπε να θεωρηθεί υπηρεσία τηλεοπτικής μεταδόσεως, αλλά υπηρεσία τηλεπικοινωνιών παρεχόμενη κατόπιν προσωπικής κλήσεως κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', τρίτη περίοδος, της οδηγίας 89/552, οπότε δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας. Εφόσον αφορά ταινίες οι οποίες δεν είναι πάντοτε διαθέσιμες αμέσως μόλις ζητηθούν, η υπηρεσία αυτή αποτελεί, κατά τη Mediakabel, υπηρεσία βίντεο σχεδόν αλά καρτ για την οποία, ακριβώς επειδή είναι διαθέσιμη κατόπιν ατομικής παραγγελίας των συνδρομητών, δεν μπορούν να ισχύουν οι απαιτήσεις της οδηγίας 89/552, και ιδίως η υποχρέωση να αφιερώνεται σε ευρωπαϊκά έργα ένα ορισμένο ποσοστό του τηλεοπτικού χρόνου.

15 Το Raad van State εκθέτει ότι η έννοια του «προγράμματος» κατά το άρθρο 1, στοιχείο f, του νόμου για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως πρέπει να ερμηνευθεί σύμφωνα με την έννοια της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552. Σημειώνει ότι η οδηγία 98/34, και ειδικότερα το σημείο 3, στοιχείο α', του παραρτήματός της V, το οποίο περιλαμβάνει το βίντεο σχεδόν αλά καρτ στις υπηρεσίες τηλεοπτικής μεταδόσεως, φαίνεται να δίνει στην τελευταία έννοια ακριβέστερο ορισμό από εκείνον που περιλαμβάνεται στο άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552, καθιστώντας έτσι πιο λεπτό τον καθορισμό των πεδίων εφαρμογής της τελευταίας οδηγίας και της οδηγίας για το ηλεκτρονικό εμπόριο. Το αιτούν δικαστήριο διαπιστώνει επίσης ότι η υπηρεσία «Filmtime» έχει και χαρακτηριστικά υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας, ιδίως δε το χαρακτηριστικό ότι είναι προσιτή κατόπιν ατομικής παραγγελίας του συνδρομητή, αλλά και χαρακτηριστικά υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως, καθόσον η Mediakabel επιλέγει τις διαθέσιμες ταινίες και καθορίζει τη συχνότητα και τις ώρες εκπομπής τους.

16 Υπό τις συνθήκες αυτές το Raad van State αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) α) Πρέπει η έννοια της “τηλεοπτικής μεταδόσεως” κατά το άρθρο 1, στοιχείο α’, της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ να ερμηνευθεί κατά τέτοιον τρόπο ώστε να μην υπάγεται στην έννοια αυτή μια “υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας”, όρο τον οποίο χρησιμοποιεί το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34/ΕΚ, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/48/ΕΚ, αλλά να υπάγονται στην έννοια αυτή οι ενδεικτικώς απαριθμούμενες στο παράρτημα V της οδηγίας 98/34/ΕΚ υπηρεσίες που δεν εμπίπτουν στο άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34/ΕΚ, και ειδικότερα οι υπηρεσίες του σημείου 3, περιλαμβανομένου του “βίντεο σχεδόν αλά καρτ”, οι οποίες επομένως δεν είναι “υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας”;

β) Αν στο ερώτημα 1α πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση, κατά ποιον τρόπο πρέπει να γίνει διάκριση μεταξύ της έννοιας της “τηλεοπτικής μεταδόσεως” κατά το άρθρο 1, στοιχείο α’, της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ και της επίσης περιλαμβανομένης στο άρθρο αυτό έννοιας των “υπηρεσιών επικοινωνιών που παρέχουν, με προσωπική κλήση, πληροφορίες”;

2) α) Βάσει ποιων κριτηρίων πρέπει να κριθεί αν είναι υπηρεσία τηλεοπτικής μεταδόσεως ή υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας μια υπηρεσία όπως η επίμαχη, όπου σε ένα δίκτυο εκπέμπονται κωδικοποιημένες οι προσφερόμενες ταινίες οι οποίες επελέγησαν από τον παρέχοντα την επίμαχη υπηρεσία και τις οποίες οι συνδρομητές, αντί χωριστής πληρωμής ανά ταινία και με τη βοήθεια κλειδιού που αποστέλλει κατόπιν ατομικής παραγγελίας ο παρέχων υπηρεσίες, μπορούν να αποκωδικοποιήσουν και να δουν, κατά το χρονικό διάστημα που καθορίζει ο παρέχων την υπηρεσία, η οποία έχει στοιχεία (ατομικής) υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας και συγχρόνως στοιχεία υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως;

β) Πρέπει εν προκειμένω να δοθεί προτεραιότητα στην οπτική γωνία του συνδρομητή ή στην οπτική γωνία του παρέχοντος την επίμαχη υπηρεσία; Έχει εν προκειμένω σημασία το ποιο είδος υπηρεσιών ανταγωνίζεται την επίμαχη υπηρεσία;

3) Έχει εν προκειμένω σημασία το ότι:

– από τη μια πλευρά, ο χαρακτηρισμός μιας υπηρεσίας, όπως η επίμαχη, ως “υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας”, επί της οποίας δεν έχει εφαρμογή η οδηγία 89/552/ΕΟΚ, θα μπορούσε να εξαλείψει την αποτελεσματικότητα της οδηγίας αυτής, και ειδικότερα όταν πρόκειται για σκοπούς που αποτελούν τη βάση της επιβαλλομένης υποχρέωσης να αφιερώνεται σε ευρωπαϊκά έργα ορισμένο ποσοστό του τηλεοπτικού χρόνου, ενώ

– από την άλλη πλευρά, αν η οδηγία 89/552/ΕΟΚ έχει εφαρμογή, η επιβαλλόμενη υποχρέωση να αφιερώνεται σε ευρωπαϊκά έργα ορισμένο ποσοστό του τηλεοπτικού χρόνου δεν έχει και τόσο νόημα, καθόσον οι συνδρομητές πληρώνουν ανά ταινία και μπορούν να δουν μόνον την ταινία για την οποία έχουν πληρώσει;».

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του στοιχείου α’ του πρώτου ερωτήματος

17 Με το στοιχείο α’ του πρώτου ερωτήματός του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί να πληροφορηθεί αν η έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α’, της οδηγίας 89/552 καλύπτει τις υπηρεσίες οι οποίες δεν υπάγονται στην έννοια της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας» κατά το άρθρο 1, σημείο 2, της

οδηγίας 98/34 και τις οποίες αφορά το παράρτημα V, σημείο 3, της τελευταίας οδηγίας.

18 Όπως ορθώς υποστηρίζει η Βελγική Κυβέρνηση, το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως» καθορίζεται αυτοτελώς από το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552, το οποίο περιέχει όλα τα στοιχεία που έχουν σημασία εν προκειμένω. Έτσι, στην έννοια αυτή υπάγεται κάθε υπηρεσία που συνίσταται στην ασύρματη ή όχι, απ' ευθείας ή μέσω δορυφόρου, με κώδικα ή χωρίς, πρώτη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό.

19 Η οδηγία 98/34 και η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο έχουν χωριστό αντικείμενο από την οδηγία 89/552. Καθορίζουν το κοινοτικό νομικό πλαίσιο που ισχύει μόνο για τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας τις οποίες αφορά το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34, δηλαδή για κάθε υπηρεσία που παρέχεται εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα και κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών. Η οδηγία 98/34 ορίζει ρητώς στην εν λόγω διάταξη ότι «δεν εφαρμόζεται [...] στις υπηρεσίες ραδιοτηλεοπτικών μεταδόσεων περί των οποίων το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552». Κατά συνέπεια, η οδηγία 98/34 περιορίζεται στο σημείο αυτό να παραπέμψει στην οδηγία 89/552 και, όπως η οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο, δεν περιέχει ορισμό της έννοιας των υπηρεσιών τηλεοπτικής μεταδόσεως.

20 Ασφαλώς, το παράρτημα V της οδηγίας 98/34, το οποίο αφορά τις υπηρεσίες που δεν καλύπτονται από τον ορισμό της υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας, φαίνεται να έχει στοιχεία για τον ορισμό της έννοιας των «υπηρεσιών τηλεοπτικής μεταδόσεως» τα οποία είναι ακριβέστερα από εκείνα που παρατίθενται στην οδηγία 89/552. Αφενός, το παράρτημα αυτό αναφέρει, στο σημείο του 3, τις υπηρεσίες τηλεοπτικής μεταδόσεως μεταξύ των υπηρεσιών που «παρέχονται με τη διαβίβαση δεδομένων χωρίς συγκεκριμένη παραγγελία και προορίζονται για ταυτόχρονη παραλαβή από απεριόριστο αριθμό αποδεκτών (μετάδοση "από ένα σημείο σε πολλά σημεία")». Αφετέρου, στο στοιχείο α' του ίδιου σημείου εκτίθεται ότι στις υπηρεσίες τηλεοπτικής μεταδόσεως περιλαμβάνεται το «βίντεο σχεδόν αλά καρτ».

21 Ωστόσο, το παράρτημα αυτό, σύμφωνα με τον τίτλο του και το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34, έχει μόνο ενδεικτική αξία και σκοπεύει μόνο να ορίσει αρνητικά την έννοια της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας». Κατά συνέπεια, δεν έχει ούτε ως αντικείμενο ούτε ως αποτέλεσμα να διευκρινίσει το περίγραμμα της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως», της οποίας ο ορισμός στηρίζεται μόνο στα κριτήρια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552.

22 Άλλωστε, το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» ουδόλως δύναται να συναχθεί αρνητικά από το πεδίο εφαρμογής της έννοιας της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας». Συγκεκριμένα, η οδηγία 98/34 αναφέρει, στο άρθρο της 1, σημείο 2, όπως και στο παράρτημά της V, υπηρεσίες οι οποίες δεν καλύπτονται από την έννοια της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας» και οι οποίες, παρά ταύτα, δεν αποτελούν υπηρεσίες τηλεοπτικής μεταδόσεως. Τούτο ισχύει, μεταξύ άλλων, για τις υπηρεσίες ραδιοφωνικής μεταδόσεως. Ομοίως, οι υπηρεσίες τηλεοπτικής μεταδόσεως δεν μπορούν να περιοριστούν στις κατά το παράρτημα V, σημείο 3, της οδηγίας 98/34 υπηρεσίες που «παρέχονται με τη διαβίβαση δεδομένων χωρίς συγκεκριμένη παραγγελία και προορίζονται για ταυτόχρονη παραλαβή από απεριόριστο αριθμό αποδεκτών». Αν

γινόταν δεκτή η ερμηνεία αυτή, υπηρεσίες όπως οι τηλεοπτικές υπηρεσίες κατόπιν συνδρομής οι οποίες παρέχονται σε περιορισμένο αριθμό αποδεκτών δεν θα υπάγονταν στην έννοια της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως», ενώ εμπίπτουν στην έννοια αυτή βάσει των κριτηρίων του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552.

23 Τέλος, όταν εκδόθηκαν οι οδηγίες 98/34 και 98/48, ο κοινοτικός νομοθέτης δεν είχε πρόθεση να τροποποιήσει την οδηγία 89/552, η οποία η ίδια είχε τροποποιηθεί πριν από λιγότερο από ένα χρόνο με την οδηγία 97/36. Ακριβώς με αυτό το πνεύμα η εικοστή αιτιολογική σκέψη της οδηγίας 98/48, η οποία τροποποίησε την οδηγία 98/34, εκθέτει ότι η οδηγία 98/48 «δεν θίγει το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/552».

24 Επομένως, η οδηγία 98/34 δεν έχει συνέπειες σχετικά με το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/552.

25 Κατόπιν των ανωτέρω, στο στοιχείο α' του πρώτου ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552 ορίζεται αυτοτελώς από τη διάταξη αυτή. Δεν ορίζεται κατ' αντιδιαστολήν προς την έννοια της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας» κατά το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34 και επομένως δεν καλύπτει οπωσδήποτε τις υπηρεσίες που δεν υπάγονται στην τελευταία έννοια.

Επί του στοιχείου β' του πρώτου ερωτήματος

26 Με το στοιχείο β' του πρώτου ερωτήματός του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία ποια είναι τα κριτήρια που καθιστούν δυνατό να καθοριστεί αν μια υπηρεσία υπάγεται στην έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552 ή στην κατά το ίδιο άρθρο έννοια της «υπηρεσίας επικοινωνιών που παρέχει, με προσωπική κλήση, πληροφορίες».

27 Τα κριτήρια της διακρίσεως αυτής εκτίθενται ρητώς στο άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552.

28 Μια υπηρεσία υπάγεται στην έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» αν συνίσταται στην πρώτη εκπομπή τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό.

29 Κατ' αρχάς, πρέπει να επισημανθεί ότι η τεχνική της μεταδόσεως εικόνων δεν αποτελεί καθοριστικό στοιχείο για την εκτίμηση αυτή, όπως μαρτυρεί η χρήση, στο άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552, των λέξεων «ασύρματη ή όχι, απ' ευθείας ή μέσω δορυφόρου, με κώδικα ή χωρίς». Έτσι, το Δικαστήριο έκρινε ότι η καλωδιακή μετάδοση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας, παρά το ότι η τεχνική αυτή ήταν λίγο διαδεδομένη όταν εκδόθηκε η πιο πάνω οδηγία (βλ. την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 1996, C-11/95, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-4115, σκέψεις 15 έως 25).

30 Στη συνέχεια, η σχετική υπηρεσία πρέπει να συνίσταται στην εκπομπή τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό, δηλαδή για ακαθόριστο αριθμό δυνητικών τηλεθεατών, στους οποίους μεταδίδονται συγχρόνως οι ίδιες εικόνες.

31 Τέλος, από τον αποκλεισμό από την έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» των «υπηρεσιών επικοινωνιών που παρέχονται κατόπιν προσωπικής κλήσεως» πρέπει να συναχθεί *a contrario* ότι η πρώτη έννοια καλύπτει τις υπηρεσίες που δεν παρέχονται κατόπιν προσωπικής κλήσεως. Το κριτήριο ότι, για να υπαχθούν στην έννοια αυτή, τα τηλεοπτικά προγράμματα πρέπει να «προορίζονται για το κοινό» ενισχύει την ανάλυση αυτή.

32 Έτσι, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχεται κατόπιν προσωπικής κλήσεως μια τηλεοπτική υπηρεσία επί πληρωμή, η οποία υπηρεσία, μολονότι είναι προσιτή σε περιορισμένο αριθμό συνδρομητών, αφορά μόνο προγράμματα που επιλέγονται από εκείνον που τα μεταδίδει και εκπέμπονται σε ώρες που καθορίζονται από αυτόν. Κατά συνέπεια, η υπηρεσία αυτή υπάγεται στην έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως». Το γεγονός ότι, στο πλαίσιο της υπηρεσίας αυτής, οι εικόνες είναι προσιτές μέσω προσωπικού κωδικού δεν έχει σημασία εν προκειμένω, καθόσον το κοινό που αποτελείται από τους συνδρομητές λαμβάνει στον ίδιο χρόνο τις εκπομπές.

33 Κατά συνέπεια, στο στοιχείο β' του πρώτου ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι μια υπηρεσία υπάγεται στην έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552 αν συνίσταται στην πρώτη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό, δηλαδή για ακαθόριστο αριθμό δυνητικών τηλεθεατών, στους οποίους μεταδίδονται συγχρόνως οι ίδιες εικόνες. Η τεχνική μεταδόσεως των εικόνων δεν είναι καθοριστικό στοιχείο για την εκτίμηση αυτή.

Επί των στοιχείων α' και β' του δευτέρου ερωτήματος

34 Με τα στοιχεία α' και β' του δευτέρου ερωτήματός του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν μαζί, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν μια υπηρεσία, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη υπηρεσία «Filmtime», είναι υπηρεσία τηλεοπτικής μεταδόσεως εμπίπτουσα στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 89/552 ή υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας εμπίπτουσα, μεταξύ άλλων, στην οδηγία για το ηλεκτρονικό εμπόριο και ποια είναι τα κριτήρια που πρέπει να ληφθούν υπόψη για την ανάλυση αυτή.

35 Όπως ορθώς υποστηρίζουν το Commissariaat voor de Media, η Ολλανδική, η Βελγική και η Γαλλική Κυβέρνηση, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου και η Επιτροπή, από τα στοιχεία που περιλαμβάνονται στην απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime» πληροί τα κριτήρια της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως» τα οποία υπομνήσθηκαν σε απάντηση του στοιχείου β' του πρώτου ερωτήματος.

36 Μια τέτοια υπηρεσία συνίσταται στην εκπομπή ταινιών που προορίζονται για ένα κοινό τηλεθεατών. Κατά συνέπεια, όντως αφορά τηλεοπτικά προγράμματα, τα οποία εκπέμπονται για ακαθόριστο αριθμό δυνητικών τηλεθεατών.

37 Δεν μπορεί να γίνει δεκτή η επιχειρηματολογία της Mediakabel ότι η υπηρεσία αυτού του είδους, η οποία είναι προσιτή μόνον κατόπιν ατομικής αιτήσεως, χάρη σε ένα ειδικό κλειδί που χορηγείται προσωπικά σε κάθε συνδρομητή, αποτελεί ως εκ τούτου υπηρεσία της κοινωνίας της πληροφορίας «η οποία παρέχεται κατόπιν προσωπικής κλήσεως».

38 Συγκεκριμένα, ναι μεν η υπηρεσία αυτή πληροί τα δύο πρώτα κριτήρια της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας» κατά το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34, δηλαδή παρέχεται εξ αποστάσεως και μεταδίδεται εν μέρει με ηλεκτρονικό εξοπλισμό, πλην όμως δεν πληροί το τρίτο κριτήριο της έννοιας αυτής, βάσει του οποίου η σχετική υπηρεσία πρέπει να παρέχεται «κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών». Ο κατάλογος των ταινιών που προτείνονται εντός του πλαισίου μιας υπηρεσίας όπως η υπηρεσία «Filmtime» καταρτίζεται από εκείνον που παρέχει την υπηρεσία. Η πιο πάνω επιλογή ταινιών προτείνεται σε όλους τους συνδρομητές υπό τις ίδιες συνθήκες, είτε μέσω εφημερίδων είτε μέσω πληροφοριών που μεταδίδονται στην οθόνη της τηλεοράσεώς τους, και οι εν λόγω ταινίες είναι προσιτές στις ώρες μεταδόσεως που καθορίζει εκείνος που παρέχει την υπηρεσία. Το προσωπικό κλειδί που καθιστά δυνατή την πρόσβαση στις ταινίες αποτελεί μόνο μέσο αποκρυπτογράφησης εικόνων οι οποίες απευθύνονται συγχρόνως σε όλους τους συνδρομητές.

39 Κατά συνέπεια, μια τέτοια υπηρεσία δεν παραγγέλλεται ατομικά από έναν μεμονωμένο αποδέκτη ο οποίος έχει την ελεύθερη επιλογή των προγραμμάτων του σε ένα διαδραστικό πλαίσιο. Η υπηρεσία αυτή πρέπει να θεωρηθεί υπηρεσία βίντεο σχεδόν αλά καρτ, η οποία παρέχεται «από ένα σημείο σε πολλά σημεία» και όχι «κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών».

40 Η Mediakabel εξέθεσε στο Δικαστήριο ότι ενώπιον του Raad van State δεν δέχθηκε τον χαρακτηρισμό μιας υπηρεσίας όπως η υπηρεσία «Filmtime» ως υπηρεσίας βίντεο σχεδόν αλά καρτ. Ωστόσο, ο ισχυρισμός αυτός δεν ασκεί επιρροή για τον εν λόγω χαρακτηρισμό, ο οποίος απορρέει από τον συνυπολογισμό των αντικειμενικών χαρακτηριστικών του είδους των σχετικών υπηρεσιών.

41 Επί πλέον, αντιθέτως προς τους ισχυρισμούς της Mediakabel, η έννοια του «βίντεο σχεδόν αλά καρτ» δεν είναι άγνωστη στον κοινοτικό νομοθέτη. Ναι μεν η έννοια αυτή δεν ορίζεται επακριβώς στο κοινοτικό δίκαιο, πλην όμως περιλαμβάνεται στον ενδεικτικής απαριθμήσεως κατάλογο του παραρτήματος V της οδηγίας 98/34, όπου αναφέρεται μεταξύ των υπηρεσιών τηλεοπτικής μεταδόσεως. Ομοίως, από τα σημεία 83 και 84 της επεξηγηματικής εκθέσεως που συνοδεύει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση της 5ης Μαΐου 1989 για τη διασυνοριακή τηλεόραση, σύμβαση η οποία καταρτίσθηκε συγχρόνως με την οδηγία 89/552 και στην οποία παραπέμπει η τέταρτη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας αυτής, προκύπτει ότι το βίντεο σχεδόν αλά καρτ δεν είναι «υπηρεσία επικοινωνιών παρεχόμενη κατόπιν ατομικής κλήσεως», έννοια που αντιστοιχεί σε εκείνη του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552, και επομένως εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω συμβάσεως (βλ., στο ίδιο πνεύμα, σχετικά με άλλα σημεία της επεξηγηματικής εκθέσεως της Ευρωπαϊκής Συμβάσεως για τη διασυνοριακή τηλεόραση, τις αποφάσεις της 12ης Δεκεμβρίου 1996, C-320/94, C-328/94, C-329/94 και C-337/94 έως C-339/94, RTI κ.λπ., Συλλογή 1996, σ. I-6471, σκέψη 33, και της 23ης Οκτωβρίου 2003, C-245/01, RTL Television, Συλλογή 2003, σ. I-12489, σκέψη 63).

42 Επομένως, το καθοριστικό κριτήριο της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως» είναι όντως εκείνο της εκπομπής τηλεοπτικών προγραμμάτων «που προορίζονται για το κοινό». Κατά συνέπεια, στην ανάλυση αυτή πρέπει να δοθεί προτεραιότητα στην οπτική γωνία εκείνου που παρέχει την υπηρεσία.

43 Αντιθέτως, όπως ελέχθη σε απάντηση του στοιχείου β' του πρώτου ερωτήματος, η τεχνική μεταδόσεως των εικόνων δεν είναι καθοριστικό στοιχείο για την εκτίμηση αυτή.

44 Όσο για τις υπηρεσίες που ανταγωνίζονται τη σχετική υπηρεσία, οι υπηρεσίες αυτές δεν χρειάζεται να ληφθούν υπόψη, καθόσον κάθε μία από αυτές διέπεται από ειδικό κανονιστικό πλαίσιο και ουδεμία αρχή επιβάλλει να ισχύει το ίδιο νομικό καθεστώς για υπηρεσίες των οποίων τα χαρακτηριστικά διαφέρουν.

45 Κατά συνέπεια, στα στοιχεία α' και β' του δευτέρου ερωτήματος πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime», η οποία συνίσταται στην εκπομπή τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό και η οποία δεν παρέχεται κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών, είναι υπηρεσία τηλεοπτικής μεταδόσεως υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552. Η οπτική γωνία εκείνου ο οποίος παρέχει την υπηρεσία πρέπει να έχει προτεραιότητα στην ανάλυση της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως». Αντιθέτως, οι υπηρεσίες που ανταγωνίζονται τη σχετική υπηρεσία δεν έχουν σημασία για την εκτίμηση αυτή.

Επί του τρίτου ερωτήματος

46 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν η δυσχέρεια ενός προσώπου το οποίο παρέχει μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime» να τηρήσει την κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/552 υποχρέωση να αφιερώνει σε ευρωπαϊκά έργα ορισμένο ποσοστό του τηλεοπτικού χρόνου δύναται να αναιρέσει τον χαρακτηρισμό της υπηρεσίας αυτής ως υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως.

47 Στο ερώτημα αυτό πρέπει να δοθεί αρνητική απάντηση για δύο λόγους.

48 Αφενός, εφόσον η σχετική υπηρεσία πληροί τα κριτήρια που καθιστούν δυνατό τον χαρακτηρισμό της ως υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως, παρέλκει να ληφθούν υπόψη οι συνέπειες που ο χαρακτηρισμός αυτός έχει για εκείνον ο οποίος παρέχει την υπηρεσία.

49 Συγκεκριμένα, το πεδίο εφαρμογής μιας ρυθμίσεως δεν δύναται να εξαρτάται από ενδεχόμενες βλαπτικές συνέπειες για τους επιχειρηματίες στους οποίους ο κοινοτικός νομοθέτης θέλησε να έχει εφαρμογή η ρύθμιση αυτή. Επί πλέον, στενή ερμηνεία της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως» η οποία θα είχε ως αποτέλεσμα να αποκλειστεί μια υπηρεσία όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας θα έθιγε τους στόχους της οδηγίας αυτής και επομένως δεν δύναται να γίνει δεκτή.

50 Αφετέρου, εκείνος που παρέχει μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime» δεν βρίσκεται σε αδυναμία τηρήσεως του άρθρου 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/552.

51 Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή καθορίζει μια ποσόστωση ευρωπαϊκών έργων στον χρόνο «εκπομπής» του σχετικού τηλεοπτικού φορέα, αλλά δεν δύναται να έχει ως αντικείμενο να επιβάλει στους τηλεθεατές να βλέπουν πράγματι τέτοια έργα. Ναι μεν είναι αναντίρρητο ότι ένα πρόσωπο που παρέχει μια υπηρεσία όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη δεν καθορίζει τα έργα που όντως επιλέγουν και βλέπουν οι συνδρομητές, πλην όμως το πρόσωπο αυτό, όπως κάθε επιχειρηματίας που εκπέμπει

τηλεοπτικά προγράμματα που προορίζονται για το κοινό, έχει τον έλεγχο των έργων που μεταδίδει. Όλες οι ταινίες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο τον οποίο το πιο πάνω πρόσωπο προτείνει στους συνδρομητές της υπηρεσίας εκπέμπονται υπό πανομοιότυπες συνθήκες στους συνδρομητές, οι οποίοι έχουν την επιλογή να αποκρυπτογραφήσουν ή όχι τις εικόνες που μεταδίδονται κατ' αυτόν τον τρόπο. Έτσι, το πρόσωπο που παρέχει την υπηρεσία γνωρίζει τον συνολικό χρόνο εκπομπής και κατά συνέπεια δύναται να τηρήσει την υποχρέωση που του τάσσεται «να αφιερών[ει] σε ευρωπαϊκά έργα [...] το μεγαλύτερο ποσοστό του χρόνου εκπομπής [του]».

52 Κατόπιν των ανωτέρω, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι οι συνθήκες υπό τις οποίες ένα πρόσωπο που παρέχει μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime» εκτελεί την κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/552 υποχρέωση να αφιερώνει σε ευρωπαϊκά έργα το μεγαλύτερο ποσοστό του χρόνου εκπομπής του δεν έχουν σημασία για τον χαρακτηρισμό της υπηρεσίας αυτής ως υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

53 Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπιπτόντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τρίτο τμήμα) αποφαινεται:

1) **Η έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 3ης Οκτωβρίου 1989, για τον συντονισμό ορισμένων νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών σχετικά με την άσκηση τηλεοπτικών δραστηριοτήτων, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/36/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1997, ορίζεται αυτοτελώς από τη διάταξη αυτή. Δεν ορίζεται κατ' αντιδιαστολήν προς την έννοια της «υπηρεσίας της κοινωνίας της πληροφορίας» κατά το άρθρο 1, σημείο 2, της οδηγίας 98/34/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1998, για την καθιέρωση μιας διαδικασίας πληροφόρησης στον τομέα των τεχνικών προτύπων και προδιαγραφών και των κανόνων σχετικά με τις υπηρεσίες της κοινωνίας της πληροφορίας, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 98/48/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1998, και επομένως δεν καλύπτει οπωσδήποτε τις υπηρεσίες που δεν υπάγονται στην τελευταία έννοια.**

2) **Μια υπηρεσία υπάγεται στην έννοια της «τηλεοπτικής μεταδόσεως» κατά το άρθρο 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/36, αν συνίσταται στην πρώτη μετάδοση τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό, δηλαδή για ακαθόριστο αριθμό δυνητικών τηλεθεατών, στους οποίους μεταδίδονται συγχρόνως οι ίδιες εικόνες. Η τεχνική μεταδόσεως των εικόνων δεν είναι καθοριστικό στοιχείο για την εκτίμηση αυτή.**

3) Μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime», η οποία συνίσταται στην εκπομπή τηλεοπτικών προγραμμάτων που προορίζονται για το κοινό και η οποία δεν παρέχεται κατόπιν προσωπικής επιλογής ενός αποδέκτη υπηρεσιών, είναι υπηρεσία τηλεοπτικής μεταδόσεως υπό την έννοια του άρθρου 1, στοιχείο α', της οδηγίας 89/552, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/36. Η οπτική γωνία εκείνου ο οποίος παρέχει την υπηρεσία πρέπει να έχει προτεραιότητα στην ανάλυση της έννοιας της «υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως». Αντιθέτως, οι υπηρεσίες που ανταγωνίζονται τη σχετική υπηρεσία δεν έχουν σημασία για την εκτίμηση αυτή.

4) Οι συνθήκες υπό τις οποίες ένα πρόσωπο που παρέχει μια υπηρεσία όπως η υπηρεσία «Filmtime» εκτελεί την κατά το άρθρο 4, παράγραφος 1, της οδηγίας 89/552, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 97/36, υποχρέωση να αφιερώνει σε ευρωπαϊκά έργα το μεγαλύτερο ποσοστό του χρόνου εκπομπής του δεν έχουν σημασία για τον χαρακτηρισμό της υπηρεσίας αυτής ως υπηρεσίας τηλεοπτικής μεταδόσεως.

(υπογραφές)